

СПІВПРАЦЯ ФАХІВЦІВ СРСР І ЯПОНІЇ В ГАЛУЗІ ЧОРНОЇ МЕТАЛУРГІЇ

Озерська О. Ю.

Харківський національний університет ім. Г.С. Сковороди, м. Харків

Розвиток науково-технічного прогресу змушує активно вивчати досягнення іноземних фахівців. Не стала винятком і чорна металургія. Наприкінці 1960-х років XX століття було вирішено складні завдання збільшення виплавки сталі, підвищення її якості та економії металу, результати яких були широко запроваджені в практику металургійних заводів і дали великий економічний ефект. Одним із шляхів отримання нових знань було міжнародне співробітництво. Починаючи з 1961 р. це була співпраця металургів СРСР і Японії [1]. Почалася вона з співпраці в галузі виробництва коліс для рухомого складу залізниць [1, арк. 37]. Досліджувалися можливості загартовування коліс до оптимальної твердості. Подібні роботи було виконано на підприємствах Національного товариства залізниць у м. Токіо [1, арк. 36].

Перші досліді міжнародного співробітництва було визнано успішними і отримали продовжені і далі. Було виділено нові технічні проблеми, що потребували вирішення. В першу чергу, це були роботи з підвищення якості тонколистового прокату з безперервнолитих заготовок. З радянськими інженерами співпрацювали колеги з фірм «Yawata Iron Steel Co» з заводами в Явато, Тобато, Хігашіто, «Кукіока, Nippon Kokan» з заводами в Кавасакі і Тусурумі, «Japan Steel Works» з заводом в Мурорано, «Kawasaki Steel Co», завод у Фукне та інші [2, арк. 51]. Фахівці ознайомилися з технологією виливки великих листових злитків, конструкцією виливниць та іншого металургійного обладнання, режимами охолодження, застосування екзотермічних сумішей при розливанні сталі. Їм вдалося ознайомитися з роботою машин безперервного лиття для лиття слябів, встановити оптимальні параметри прокатки сляба на товстий лист, отримати параметри якості таких листів. Отримані результати і закономірності, що були засновані на теоретичному аналізі і великому експериментальному матеріалі, дозволили спростувати сумніви в доцільності та економічності ефективності збільшення садки діючих і споруджуваних мартенівських печей, і цей напрям став найбільшим джерелом збільшення виплавки сталі в СРСР. Незважаючи на відмінність технології отримання сталі, знайшлося чимало взаємно цікавих питань. Таким чином, співпраця металургів двох країн призвела до взаємовигідної співпраці. Не дивно, що до початку 1980-х рр. обидві країни очолювали світове сталеплавильне виробництво.

Література:

1. Державний архів Харківської області (ДАХО). Ф. 6198. Оп. 1. С. 486. Переписка с Министерством черной металлургии СССР о заграничных командировках сотрудников Института в Японию, Германию, Чехословакию и в другие страны по технологии производства в 1968 г. – 68 с.
2. ДАХО. Ф. 6198. Оп. 1. С. 623. Переписка с Министерством Черной металлургии СССР о заграничных командировках сотрудников Института в Японию, Германию, Чехословакию и в другие страны по технологии производства в 1971 г. – 86 с.